

«Келісіді»
Астана қаласы әкімдігінің
«№9 «Зерде»
мамандандырылған
мектебі» КММ директоры
Н. Аманов
«21» _____ 2023 ж.

«Бекітемін»
«Астана дарыны»
дарынды балалар мен талантты
жастарды анықтау және қолдау
орталығы директорын м.а.
Ж. Бейсенбаева
«28» _____ 2023 ж.

**Әлихан Мақсұт атындағы
«RoboZerde-2023» I қалалық роботехника фестивалінің
ЕРЕЖЕСІ**

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Робототехникадан Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық фестивалін (бұдан әрі – Фестиваль) өткізудің осы ережелері фестиваль мақсаты мен міндеттерін анықтайды, оны өткізу және қатысу тәртібін, оның ұйымдастырушылық – әдістемелік қолдауын және фестивальдің жеңімпаздарын анықтау тәртібін реттейді.

1.2. Фестиваль 2023 жылдан бастап жыл сайын мамыр айында өткізіледі.

1.3. Жарыстың ресми сайты: <http://robozerde.kz/> сондай-ақ, Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» Telegram арнасы, Instagram және Facebook-те (RoboZerde) akkaунты бар.

1.4. Фестивальге қатысатын қонақтар мен қатысушылар фестивальді өткізудің осы ережелерімен келіседі және оларды ұстануға міндеттенеді.

1.5. Қолданылатын терминдер:

● **Фестиваль ұйымдастырушылары** – «Әлихан Мақсұт атындағы дарынды балаларды қолдау қоры», Астана қаласы әкімдігінің №9 «Зерде» мамандандырылған мектебі, Астана қаласы әкімдігінің «Астана дарыны» дарындылықты дамыту және психологиялық сүйемелдеу орталығы, Астана қаласының «Роботек» білім беру робототехника мектебі, Л. Н. Гумилев атындағы ЕҰУ.

● **Жарыстардың серіктесі** – Жарысты өткізуде ұйымдастырушылық немесе ақпараттық қолдау көрсеткен Компания.

● **Жарыс демеушісі**- Әлихан Мақсұт атындағы дарынды балаларды қолдау қоры және басқа да коммерциялық ұйымдар.

● **Ұйымдастыру комитеті**-бұл фестивальді дайындау және өткізу бойынша ұйымдастыру әрекеттерін жүзеге асыратын, өңір жұртшылығы өкілдерінен ұйымдастырушының басшылығымен құрылған алқалық орган (Ереженің 3-бөлімін қараңыз).

● **Команда-құрама** команданың екі өкілі, олар өз роботымен фестивальдің жекелеген санаттарына қатысады. Бұл екі қатысушы-тек бір роботты, бір жобаны және іріктеу фестивалінің бір категориясын ұсынатын команда. Команданың өз атауы болуы керек.

● **Оператор**- ағымдағы турда роботпен тікелей әрекеттесетін команда мүшесі.

● **Құрама жетекшісі**-команданы әкімшілік басқаруды жүзеге асыратын, фестивальді ұйымдастырушылар мен басқа ұйымдар алдында оның мүдделерін білдіретін, сондай-ақ команданың барлық қатысушыларының тиісті мінез-құлқын бақылайтын және жауапты болатын уәкілетті тұлға (18 жас және одан жоғары). Құрама команданың жетекшісі фестиваль жарыстарына тікелей қатыспайды.

● **Еріп жүруші-құрама** команданың кәмелетке толмаған қатысушыларының тәлімгері қызметін атқаратын уәкілетті тұлға (18 жас және одан жоғары). Кәмелетке толмаған қатысушылардың ата-аналары/қамқоршыларының сенімхаттары негізінде ол өзінің құрама командасының мүшелерінің қауіпсіздігіне, денсаулығына және мінез-құлқына жауап беруі керек. Ұлттық құраманың басшысы жетекші мен еріп жүрушінің функцияларын қоса алады.

● **Команда жаттықтырушысы**-қатысушылардың теориялық және практикалық дайындығын жүргізеді, жаттығу жиындарын және өз ұйымы деңгейінде фестивалге дайындық бойынша басқа да іс-шараларды ұйымдастырады.

● **Төреші** – Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық робототехника бойынша фестивальді өткізу ережелері мен регламенттерінің сақталуын қамтамасыз етуге фестивальді ұйымдастырушы уәкілеттік берген жеке тұлға.

● **Төрешілер алқасы** - осы фестивальге қызмет көрсететін барлық төрешілер.

● **Техникалық сараптама-жарыс** басталар алдында роботтардың талап етілетін техникалық параметрлерге сәйкестігін бағалау процесі. Төрешілер алқасы арасынан уәкілетті адамдар – техникалық комиссия жүзеге асырады.

● **Фестиваль санаты**-өз атауы мен өткізу ережелері бар роботтар, жобалар жарысының түрі. Фестиваль категориялары №1 қосымшада көрсетілген.

● **Регламент**-жеке алынған санат бойынша фестивальді өткізуге қойылатын талаптарды сипаттайтын техникалық құжат. Келесі тармақтарды қамтиды:

- фестиваль категориясының атауы.
- санат бойынша фестиваль өткізу шарттары.
- фестиваль алаңына қойылатын талаптар.
- роботқа қойылатын талаптар.
- жобаға қойылатын талаптар

Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық робототехника фестивалі

- тапсырмаларды орындау және өту реті.
- төрешілік ерекшеліктері және фестивальдің әр санатында қорытынды шығару.
- **Жас тобы** – қатысушылар сайыс санатына байланысты жас топтарына бөлінеді.
- **"Карантин" аймағы**-арнайы бөлінген және шектеулі аймақ, онда жарыстарға дайындалған роботтар белгіленіп, сақтауға үстелге қойылады. Сол жерде техникалық сараптама жүргізіледі.
- **"Тосын сый"** - қатысушының жаттықтырушының қатысуынсыз, оны өз бетінше орындау қабілетін тексеруге бағытталған санаттың техникалық күрделілік деңгейі шеңберіндегі қосымша тапсырма. Мұндай тапсырмалар бар кедергілердің қайталануы, қозғалыс бағытының өзгеруі (сағат тілімен немесе сағат тіліне қарсы), нысана жағдайының өзгеруі, объектілер түсінің өзгеруі және т. б. болуы мүмкін.

2. ФЕСТИВАЛДІҢ МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

2.1. Оқушылардың робототехника саласына қызығушылығын, ғылыми-техникалық шығармашылық қабілеттерін арттыру, техникамен жұмыс жасау белсенділігін дамыту.

2.2. Міндеттері.

2.2.1. Роботтарды құрастыру және бағдарламалау, инженерлік ғылымдар, бағдарламалау, басқа да инновациялық білім беру технологиялары саласындағы дарынды оқушыларды анықтау және қолдау

2.2.2. Ғылыми-техникалық шығармашылықты танымал ету және жастар арасында инженерлік мамандықтардың беделін арттыру.

2.2.3. Балалар мен жасөспірімдерде спорттық және кәсіби қызмет үшін қажетті дағдыларды дамыту.

2.2.4. Жастардың өзекті инженерлік-техникалық міндеттерді практикалық шешу және техникамен жұмыс істеу дағдыларын дамыту.

2.2.5. Балалар мен жастардың инновациялар мен жоғары технологиялар саласына қызығушылығын ынталандыру.

2.2.6. Дарынды жастарды анықтау, іріктеу және қолдау.

2.2.7. Елдің робо-спорт резервін қалыптастыру және дамыту.

3. ФЕСТИВАЛДІ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ

3.1. Фестивалді ұйымдастыруды және оған басшылықты фестивалдің ұйымдастыру комитеті (бұдан әрі-Ұйымдастыру комитеті) жүзеге асырады.

3.2. Ұйымдастыру комитетін №9 "Зерде" ММ басшылығы құрады.

3.3. Ұйымдастыру комитетіне мыналар кіруі мүмкін:

- мемлекеттік биліктің аймақтық органдарының өкілдері;
- робототехника, автоматтандыру және мехатроника саласындағы мамандар;
- экономиканың жоғары технологиялық салалары кәсіпорындарының өкілдері;
- демеуші компаниялардың немесе серіктестердің өкілдері;
- жарыстарды ұйымдастыру мамандары.

3.4. Ұйымдастыру комитеті келесі функцияларды орындайды:

- фестиваль өткізу регламенттерін бекітеді;
- төрешілер алқасын бекітеді (Ереженің 7-бөлімін қараңыз);
- арнайы номинацияларды бекітеді;
- фестивальді өткізудің күнтізбелік жоспарын (бағдарламасын) бекітеді;
- фестивальге қосымша командалардың қатысуы туралы арнайы шешімдер қабылдай алады;
- осы Ережеге және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де шешімдер қабылдайды.

3.5. Команда жетекшілері фестиваль өткізу орнына барар жолда, фестивальді өткізу кезінде және тұрғылықты жеріне қайтар жолда балалардың өмірі мен денсаулығы үшін жауапты болады.

3.6. Фестивальде дайындық пен қатысуға байланысты барлық шығындарды қатысушы командалар көтереді.

4. ФЕСТИВАЛЬ ҚАТЫСУШЫЛАРЫ

4.1. Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық робототехника фестивалі - командалық іс-

шара.

4.2. Фестивальға білім беру мекемелерінің 10-18 жастағы мектеп оқушыларының командалары қатыса алады, олар робототехниканы зерттеу үшін кез келген робототехникалық платформаны пайдаланады (эртүрлі жиынтықтардың бөлшектерін біріктіруге рұқсат етіледі, сондай-ақ қолдан жасалған роботтар). Бір команда мүшелерінің ерекше киім нысаны (оқу орнының логотипі немесе команда бірдей формада, футболка) болуы тиіс.

4.3. Санатқа қатысу үшін командалардың санын Ұйымдастыру комитеті бекітеді.

4.4. Команда құрамына екі қатысушы және бір робот, бір жоба кіреді. Бұл екі қатысушы тек бір роботты, бір жобаны және фестивальдің бір категориясында қолдануға құқылы. Команданың өз атауы болуы керек.

4.5. Қатысушылардың жасы санат Регламентімен анықталады.

4.6. Құрамында кәмелетке толмаған адамдары бар командаларда болуы тиіс (қоса атқару мүмкін):

- Команда жетекшісі.
- Команда жаттықтырушысы.
- Ілесіп жүруші.

4.7. Фестивальдің барлық қатысушыларында міндетті түрде өзімен бірге жеке басын және жасын куәландыратын құжаттары болуы тиіс (ҚР заңдарына сәйкес).

5. ЖАРЫСТАРДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

5.1. Фестивальдің өтетін орны-Астана қаласы, Л. Н. Гумилев атындағы ЕҰУ.

5.2. Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық робототехника фестивалі финалдық жарыстар санаттарының тізбесі және оларға жіберілетін командалардың саны №1 қосымшада келтірілген.

5.3. Фестивальдің барлық кезеңдері қоса берілген регламенттерде ұсынылған талаптарға сәйкес өткізіледі. Регламенттер ресми сайтында жарияланады.

5.4. Фестивальде эртүрлі конструкторлық платформалар негізінде жиналған роботтар бірге жарысады, платформалар бойынша бөлу қолданылмайды.

5.5. Фестивальдің эртүрлі санаттарындағы жарыстар бір уақытта өткізілуі мүмкін. Бір команда тек бір санатқа қатыса алады. Әр білім беру ұйымынан, әр санатқа (категорияға) тек бір ғана командадан қатыса алады.

5.6. Қатысушылардың жасы 10-нан 18 жасқа дейін. Әрбір санат бойынша жас топтарының нақты шектері регламенттерде ескертіледі және осы Ережеге №1 қосымшада көрсетілген.

5.7. Жарыс өтетін күні роботтарды күйге келтіру және баптау үшін әр команда үстел мен 220 В электр розеткасымен қамтамасыз етіледі.

5.8. Әр робот үшін команда барлық қажетті материалдарды әкеліп, дайындауы керек (Ұйымдастыру комитеті өткізілетін жерде бермейді):

- роботтар үшін қажетті бөлшектер мен компоненттер жиынтығы, соның ішінде қуаттандыру құрылғысы;
- орнатылған бағдарламалық қамтамасыз етуі және орнату дискілері бар портативті компьютер (ноутбук) желілік фильтр, регламентке байланысты роботтар жиынтығын ала келу міндеттеледі. (операциялық жүйені немесе бағдарламалық өнімдерді шұғыл қалпына келтірген жағдайда);
- қосалқы батареялар немесе зарядталған батареялар (роботты жөндеу кезінде батарея заряды жұмсалады және ол жарыстың өзінде жеткіліксіз болуы мүмкін) сондай-ақ қажетті санитарлық-эпидемиологиялық қауіпсіздік құралдары.

5.9. Жарыс аймағында тіркелген қатысушылар өз орындарына орналастырылғаннан кейін әр санаттағы төрешілер оларға жарыстарды өткізу тәртібі мен ережелерін және техникалық регламенттерді еске салуы тиіс. Барлық қатысушылар ережелерді түсінгенін және жарысқа тіркелу кезінде жарыс шарттарымен келісетінін растауы тиіс. Роботты техникалық инспекция үстеліне тапсыру қатысушылардың жарыстың соңғы шарттарымен келісетіндігін растайды. Карантиннен кейін жарыстың шарттары туралы шағымдар команданың дисквалификациясына әкеледі.

5.10. "Тосын сый" - қатысушының жаттықтырушының қатысуынсыз оны өз бетінше орындау қабілетін тексеруге бағытталған санаттың техникалық күрделілік деңгейі шеңберіндегі қосымша тапсырма. "Тосын сый" жеребемен анықталады және жарыс ережелерін оқығаннан кейін, роботтарды жинау және күйін келтіру басталғанға дейін жарияланады. Тосын тапсырмалар тізімі жарыстың бас төрешісіне

арналған Жаднамада көрсетілген.

5.11. Жөндеу уақыты аяқталғаннан кейін командалар роботтарды "карантин" аймаққа орналастырады. Техникалық комиссияның төрешісі барлық қатысушылардың роботтарының техникалық сараптамадан өткендігі және талаптарға сәйкес келетіндігі расталғаннан кейін жарыстар ережелерге сәйкес басталады (регламенттерді қараңыз).

5.13. **Жарыс кезінде роботтардың дизайны өзгеріссіз қалуы керек.** Турлар арасында қатысушылар зақымдалған роботты жөндеуге, қоректендіру элементтерін ауыстыруға, бағдарламаға өзгерістер енгізуге құқылы. Жедел жөндеу уақыты-10 минут. Уақытты техникалық комиссияның судьясы бақылайды.

5.14. Жарыс аймағында тек команда қатысушыларына, ұйымдастыру комитетінің мүшелеріне және төрешілерге рұқсат етіледі. Жаттықтырушылар, бірге жүретін адамдар және команда басшылары жарыс аймағына жіберілмейді.

5.15. Команда қатысушыларына ұйымдастыру комитеті мүшесінің рұқсатынсыз жарыс аймағынан шығуға **тыйым салынады.**

5.16. Фестиваль өткізу кезінде жарыс аймағынан тыс жерде (шектеу сызығының артында) жүргендердің барлығына оның ішіндегі қатысушылармен сөйлесуге **тыйым салынады.** Жарыс аймағының шекарасы арқылы байланыс команданың дисквалификациясына әкелуі мүмкін.

5.17. Егер жарыс кезінде өз командасының роботтарын басқару немесе қарсылас роботтарға кедергі жасау үшін кез-келген қашықтан басқару құралын зиянды пайдалану анықталса, ол команда **дисквалификацияланады**, жарыстан шығарылады.

5.18. Ұйымдастыру комитеті, төрешілер, жарысқа қатысушылар және олармен бірге жүретін адамдар жасына, жынысына, ұлтына, діни тиесілігі мен дене ерекшеліктеріне қарамастан, бір-біріне төзімділік пен құрмет көрсетуге міндетті.

6. ФЕСТИВАЛЬҒА КІРУ ЖӘНЕ ТІРКЕЛУ

6.1 Команда ұйымдастырушы белгілеген мерзімде фестивальдің онлайн тіркеу сауалнамасын толтыруы тиіс. Тіркелу, іріктеу басталғанға дейін екі күн бұрын аяқталады. Жарыс күні онлайн тіркелмеген, іріктеу өтпеген командалар қатысуға жіберілмейді. Қатысушылар бойынша деректерді олардың жаттықтырушысы енгізеді, ол дербес деректерді дұрыс толтыруға жауапты болады.

6.2. Командалардың қатысушыларын ауыстыруға (мысалы, ауырған жағдайда) фестивальдің іріктеу кезеңі басталғанға дейін 5 жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жол беріледі. Жарыстарда өтінім берген тұлға болмаған жағдайда қатысу сертификаты берілмейді. Келісілмеген ауыстыру жағдайында команданың екі мүшесі де жарыстан шығарылады.

6.3. Командалар жарысқа жіберілгеннен кейін ұйымдастырушылар командалардың жауапты тұлғаларын фестиваль Телеграм арнасына қосады, онда оларға қосымша толтыруға құжаттар жіберіледі (оның ішінде ата-аналардың қатысуға келісімі, жеке деректерді сүйемелдеу және өңдеу, кәмелетке толған қатысушылардың жеке деректерді қатысуға және өңдеуге келісімі, қатысушының ресми өкілдері немесе қатысушының өзі қол қойған әрбір қатысушыға арналған қауіпсіздік техникасы қағидалары, егер ол кәмелетке толған болса).

6.4. Командалар талап етілетін құжаттар болмаған кезде жарыстарға жіберілмейді.

7. ТӨРЕШІЛІК ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

7.1. Жарыстарды бақылау мен қорытындылауды бекітілген регламенттерге және келтірілген ережелерге сәйкес бас төреші басқаратын төрешілер алқасы жүзеге асырады.

7.2. Фестивальдің бас төрешісін, төрешілер алқасын Ұйымдастыру комитеті тағайындайды.

7.3. Төрешілер алқасында міндеттерді бөлу ұсынылды (біріктіруге болады):

7.4. Төрешілер міндетті түрде фестивальді ұйымдастырушының басшылығымен алдын ала оқудан өтеді және онда судья болуға рұқсат алады.

7.5. Егер төрешілікке қатысты қандай да бір қарсылықтар туындаса, команда жазбаша түрде (іріктеу жарыстарының бас төреші атына немесе финал кезінде федерация президентінің атына) төрешілердің шешіміне ағымдағы тур аяқталғаннан кейін 10 минуттан кешіктірмей, тек команда басшысы арқылы шағымдануға құқылы. Жарыстар тоқтатыла тұрады, фото және видеофиксацияларды қайта қарау, санат бойынша судьяларға сауалнама жүргізу және мән-жайларды

анықтау үшін өзге де әрекеттер жүргізіледі. Егер шағымда сипатталған бұзушылықтар расталмаса, командаға айыппұл салынады. 2023 жылға арналған айыппұл мөлшері-2 АЕК. Айыппұлды расталмаған шағым берген топ басшысы төлейді. Егер бұзушылықтар орын алса, Ұйымдастыру комитеті жұмыс тәртібімен шешім қабылдайды (келуді немесе раундты қайталау, ұпайларды қайта есептеу және т.б.).

7.6. Ұйымдастыру комитеті тәуелсіз бақылаушыларды тартуға, сондай-ақ жарыстың даулы сәттерінде әділ шешім қабылдау мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін ғимараттың күзет қызметінің бейнежазбаларын пайдалануға құқылы.

7.7. Чемпионатқа қатысушылардың этикалық емес немесе спорттық емес мінез-құлқы, судьялардың талаптарын орындаудан бас тарту өрескел бұзушылық ретінде қарастырылады және дисквалификациямен жазаланады.

7.8. Қатысушылардың төрешілер алқасымен байланысы жарыстың барлық уақытында барынша азайтылуы және мүмкіндігінше заңсыз жағдайларды болдырмау үшін тек регламенттелген өзара іс-қимылмен шектелуі тиіс.

7.9. Фестивальдің әрбір робо-спорт санаты бойынша жарыс үшін жеке екі адамнан тұратын төрешілер және барлық робо-спорт санаты бойынша бір бас төреші бригадасы ұсынылады (хронометраж жүргізу, нәтижелерді жазу және төрешіге техникалық көмек көрсету үшін кемінде бір арнайы дайындалған төреші-төреші және еріктілер қатарынан екі көмекші). Шығармашылық санаты бойынша бес адамнан тұратын төрешілер бригадасы ұсынылады.

7.10. Фестиваль аяқталғаннан кейін әр судьяға сертификат беріледі, тәжірибесін, сондай-ақ робототехника бойынша осы жарыстың деңгейін растайтын (қалалық, облыстық, республикалық). Сертификаттар нөмірленеді және оған жауапты ұйымның дерекқорында сақталады.

7.11. Судья барынша әдепті болуға, өз міндеттерін адал атқаруға, барлық қатысушыларға бірдей бейтарап қарауға тиіс.

7.12. Судьялар барлық жарыстарда барлық өкілеттіктерге ие. Барлық қатысушылар олардың шешімдеріне бағынуы керек.

7.13. Кез-келген төреші кез-келген команданың роботына кез-келген жарыстың алдында, егер роботтың Фестиваль ережелеріне сәйкестігі туралы күмән туындаса, қосымша біліктілік тексерісін (өлшеу және т.б.) тағайындай алады. Даулы сәттердің туындау мүмкіндігін болдырмау үшін судьялар мен техникалық комиссияның еріктілеріне карантиндік үстелдерді сапалы қорғауды қамтамасыз ету, жедел жөндеуден кейін қайтарумен карантинге бірінші тапсырған сәттен бастап олардың конструкциясын салыстыру мүмкіндігі үшін роботтарды фото және бейне-белгілеу ұсынылады.

7.14. Жарысты қайта ойнау немесе тоқтата тұру регламенттерге сәйкес судьялардың шешімі бойынша жүргізілуі мүмкін.

7.15. Ұйымдастыру комитеті Тәуелсіз бақылаушыларды тартуға, сондай-ақ жарыстардың даулы сәттерінде әділ шешім қабылдау мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін ғимарат күзет қызметінің бейнежазбаларын пайдалануға құқылы.

7.16. Фестивальге қатысушылардың этикалық емес немесе спорттық емес мінез-құлқы, судьялардың талаптарын орындаудан бас тарту өрескел бұзушылық ретінде қарастырылады және дисквалификациямен жазаланады.

7.17. Қатысушылардың төрешілер алқасымен байланысы жарыстың бүкіл уақыты ішінде барынша азайтылуы және мүмкіндігінше заңсыз жағдайларды болдырмау үшін тек регламенттелген өзара іс-қимылмен шектелуі тиіс.

Бас төреші	Жарысты ұйымдастыру мен төрешілікке басшылық ету. Жарыстарды өткізуді жедел басқару. Іс-шара бағдарламасының сақталуын қамтамасыз ету. Даулы және реттелмейтін мәселелерді шешу. Командаларды дисквалификациялау туралы шешім қабылдау. Жарыс қорытындысына есеп беруге дайындықты басқару.
Жарыстың бас хатшысы	Спорттық, шығармашылық жарысқа келген қатысушыларды тіркеу және барлық мәлімделген қатысушылардың бар-жоғын тексеру. Қатысушының келмеуі немесе тіркеу деректерінің сәйкес келмеуі туралы судья алқасына хабарлау. Спорттық жарыстарға қатысушыларды спорттық жарыстардың және спорттық жарыстар шеңберінде ұйымдастырылған өзге де іс-шаралардың өткізілетін орны мен уақыты туралы, сондай-ақ бас төрешілер алқасының шешімдері туралы хабардар ету. Жарыстардың жекелеген хаттамаларын санаттар бойынша бірыңғай турнирлік кестеге біріктіру, аралық және нәтижелері туралы қорытынды есеп
Төреші-Арбитр	Жарыстың жеке санаты бойынша төрешілік ету. Бастапқы хаттама болмаған жағдайда жеребе тастау. Жарыс ережелері мен регламенттерінің сақталуын бақылау. Спорттық, шығармашылық жарыстарға қатысушылармен өзара олардың іс-әрекеттерін ұйымдастыруға және үйлестіруге арналған жарыстар.
Төреші - Хронометрист	Техникалық іс-қимылдарды белгілеу және қатысушылардың әрекет нәтижелерін айқындау.
Төреші - хатшы	Жарыстың құжаттамалық рәсімдерін жүргізу. Техникалық инспекция судьясына тексерілген роботтарды құжаттық рәсімдеуде көмек. Санаттар бойынша жарыстарға инспекция, техникалық қызмет көрсету хаттамаларын жүргізу. Жарысқа қатысушылардан өтініштер мен өтініштерді жинау және жарыстың бас төрешісіне тапсыру. Қатысушыларға кеңес беру, ұйымдастыру, мәселелерімен айналысу.

8. НӘТИЖЕЛЕРДІ АНЫҚТАУ ЖӘНЕ МАРАПАТТАУ

- 8.1. Фестиваль жеңімпаздары тиісті Регламентте көрсетілгендей жарыстардың әр санаты бойынша анықталады (қосымшаларды қараңыз).
- 8.2. Барлық қатысушылар қатысу сертификаттарын, жарыс санаттары бойынша жеңімпаздар-дипломдармен марапатталады. Төрешілерге - жарыстардың санатын көрсете отырып, төрешілік тәжірибесін растайтын сертификат табысталады.
- 8.3. Фестиваль ұйымдастырушылары мен демеушілері жүлде қорын қалыптастырады.
- 8.4. Әр санаттағы жеңімпаз командалар кубоктармен марапатталады. Команда қатысушылары 1,2 және 3-орын үшін медальдармен, бағалы сыйлықтармен және дипломдармен марапатталады.
- 8.5. Фестивальдің демеушілері мен серіктестері арнайы жүлделер тағайындай алады.

9. ҚОСЫМША ШАРТТАР

- 9.1. Барлық қатысушылар ұйымдастырушылар мен қауіпсіздік қызметінің уәкілетті қызметкерлерінің өтініші бойынша чемпионатты өткізу және қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қажетті қосымша құжаттар мен ақпаратты ұсынуы керек.
 - 9.2. Қатысушылар мен командалар қандай да бір нысанда пайдаланатын жарнамалық сипаттағы мазмұн болған жағдайда, қатысушылар оны ұйымдастыру комитетінің өкілімен алдын ала, іс-шара басталғанға дейін кемінде бір апта бұрын келісуі тиіс. Команда демеушілерінің жарнамасының мазмұны мен орналасуы Фестиваль басталғанға дейін ұйымдастырушылармен келісілуі керек.
 - 9.3. Барлық роботтар мен құрылғылар айналадағы адамдарға, басқа роботтар мен құрылғыларға немесе жарыс алаңдарына зиян тигізбейтін етіп жасалуы керек.
 - 9.4. Фестивальге қатыса отырып, қонақтар мен қатысушылар (немесе жауапты тұлғалар) іс-шараларда тікелей рұқсатынсыз фото және бейне түсірілімдер жүргізілуі мүмкін екендігімен келіседі.
- Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық робототехника фестивалі**

Сондай-ақ қатысушылар (немесе жауапты тұлғалар) фестиваль нәтижелері робототехниканы танымал ету мақсатында Фестиваль ұйымдастырушыларымен пайдаланылуы мүмкін екендігімен келіседі.

9.5. Жарыс өтетін аймақта ұялы телефондарды пайдалану, оның ішінде аккредиттелмеген БАҚ-тың, қатысушылар мен қонақтардың фото және бейне түсірілімдерін пайдалануы (роботтардың мінез-құлқына әсер ететін кедергілерді азайту үшін) шектеледі.

9.6. Фестиваль ережесін дайындау кезінде «ҚазРоботикс» «Қазақстандық білім беру және спорттық робототехника федерациясы» РҚБ (<http://www.kazrobotics.org>) және «RoboLand-2022» халықаралық робототехника, бағдарламалау және инновациялық технологиялар фестивалі (<https://roboland.kz>) ережелері мен регламенттері алынды.

10. ҰЙЫМДАСТЫРУ КОМИТЕТІ өз құқығын сақтайды:

10.1. Ресми сайттағы өзгерістер туралы оның кезеңі басталғанға дейін 2 (екі) аптадан кешіктірмей хабарлай отырып, фестивальді өткізу шарттарын түзету.

10.2. Фестиваль бағдарламасына қосымша іс-шараларды қосу.

10.3. Қосымша номинациялар, атақтар мен жүлделер тағайындауға, сондай-ақ ұйымдастырушылардан, демеушілерден және басқа да мүдделі ұйымдардан және тұлғалардан арнайы жүлделерді тапсыруға мүмкіндік береді.

10.4. Фестивальді өткізу шарттарын бұзғаны үшін қатысушылар мен командаларды дисквалификациялау.

10.5. Жекелеген судьялардың немесе төрешілер алқасының өз өкілеттіктерін теріс пайдалануы анықталған санаттағы жарыстардың нәтижелерін жою.

10.6. Ұйымдастыру комитеті қатысушыға немесе басқа біреуге қандай да бір шешімнің себептерін түсіндіруге құқылы.

10.7. Қатысушылар, ілесіп жүретін адамдар ұйымдастыру комитетімен құрама команданың басшысы арқылы өзара іс-қимыл жасауы тиіс.

11. ФЕСТИВАЛЬҒА КЕЛУШІЛЕР МЕН ҚАТЫСУШЫЛАР МІНДЕТТІ:

11.1. Жарыс өтетін жерде тазалық пен тәртіпті сақтау.

11.2. Қауіпсіздік техникасын өз бетінше сақтау.

11.3. Қоғамдық тәртіпті және жалпы қабылданған мінез-құлық нормаларын қатаң сақтау.

11.4. Іс-шара өткізілетін аумаққа кіру кезінде қауіпсіздік қызметі қызметкерлерінде бақылаудан (байқаудан) өтуге міндетті.

11.5. Құрылыстарға, жабдықтарға ұқыпты қарау.

11.6. Әкімшіліктің, полицияның және тәртіпті, өрт қауіпсіздігін сақтауға жауапты өзге де адамдардың заңды ескертулері мен талаптарына бағынуға міндетті.

11.7. Бұқаралық іс-шараларға қатысушыларға, қызмет көрсететін персоналға, бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті сақтауға жауапты лауазымды адамдарға қатысты өзін құрметпен ұстау.

11.8. Басқаларға қауіп төндіретін және төтенше жағдай туғызатын әрекеттерге жол бермеу.

11.9. Қонақтар мен қатысушылардың денсаулығы мен өмір сүру қауіпсіздігіне қауіп төндіретін кез келген жағдайлар туындаған кезде іс-шараны ұйымдастырушыларға дереу хабарлау қажет.

11.10. Эвакуациялау туралы ақпарат алған кезде әкімшілік пен құқықтық тәртіпті қамтамасыз етуге жауапты құқық қорғау органдары қызметкерлерінің нұсқауларына сәйкес тыныштықты сақтай отырып және үрей туғызбай әрекет ету қажет.

12. ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

12.1. Фестивальдің барлық кезеңінде стандартты санитарлық-гигиеналық ережелер сақталуы керек.

12.2. Фестивальға қатысушылардың барлығының денсаулығы мен қауіпсіздігі ұйымдастырушылардың ең басты басымдығы болып табылады және іс-шараны жоспарлау және өткізу Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық робототехника фестивалі

жөніндегі әрбір шешімді айқындайтын болады. Эпидемиологиялық жағдай нашарлаған жағдайда финалдық жарыстар тоқтатылуы мүмкін және бұл жағдайда фестивальдің ұйымдастыру комитеті жарысқа қатысушылардың қаржылық шығындары үшін жауап бермейді.

12.3. Фестиваль көрермендердің қатысуынсыз өткізіледі.

12.4. Іс-шараны ұйымдастырушылар алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша медициналық бекеттің болуын қарастырады.

12.5. Фестиваль өткізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз етуді жарысты ұйымдастырушылардың тапсырмасы бойынша қауіпсіздік қызметінің қызметкерлері жүзеге асырады.

12.6. Фестивальді өткізу кезеңінде жеке мүліктің, зияткерлік меншіктің және жеке құжаттаманың сақталуына, сондай-ақ фестивальді өткізу аумағынан тыс жерлерде жеке қауіпсіздікке жауапкершілік қатысушылардың өздеріне жүктеледі.

12.7. Кәмелетке толмаған қатысушылар үшін команда басшылары мен бірге жүретін адамдар жауапты болады. Оқушылардың өмір қауіпсіздігіне мектептен тағайындалған жетекші жауаптанады. Фестиваль тегін ұйымдастырылады.

12.8. 18 жасқа дейінгі балалар барлық уақытта уәкілетті адамдардың қарауында болуы керек.

12.9. Барлық қатысушылар қауіпсіздік қызметкерлерінің талаптарын сақтауы керек.

13. БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ.

Телефон: 50-18-01. Ұялы тел.: +7 708 311-95-89 (WhatsApp), +7 702 955-04-97 (WhatsApp),

E-mail: zerde07@mail.ru арқылы алуға болады.

Қосымша №1. Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023»
І қалалық робототехника фестивалі санаттарының тізімі

№	Санат атауы	Қатысушылардың жасы	Санаттағы командалар саны*	Команда мүшелерінің саны
1	Биатлон кіші санат	10-13 жас	20	2
2	Биатлон жоғары санат	14-17 жас	20	2
3	Лабиринт	14-17 жас	20	2
4	Шығармашылық санат «Робототехника, IT»	12-18 жас	20	2

Қосымша №2. Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023»
I қалалық робототехника фестиваліне тіркелу формасы

Санаты және жасы (қажет болған жағдайда):	
Команданың атауы:	
Қала/облыс (елді мекен):	
Команда ұсынатын ұйым: (мектептің толық атауы)	

№	Командадағы мәртебе	Тегі, аты, әкесінің аты (толық, құжат бойынша)	Туған күні
1	Команда жетекшісі		
2	№1 қатысушы		
3	№2 қатысушы		

Команда жетекшісінің электрондық поштасы: _____

Команда жетекшісінің ұялы телефон нөмірі: _____

Команда жетекшісінің қолы _____
(қолы, Т.А.Ә.)

Барлық деректерді растаймын:

Ұйым басшысы: _____
(қолы, Т.А.Ә.)

Ұйымның мөрі

Толтырылған күні:

Әлихан Мақсұт атындағы «RoboZerde-2023» I қалалық робототехника фестиваліндегі техникалық және өрт қауіпсіздігі ережелері

Өтетін орны: Астана қ., Л. Н. Гумилев атындағы ЕҰУ.

1. Топ жетекшісінің жауапкершілігі

● Команда жетекшісі – ересек азамат, команда мүшесі, команданы басқарады, Фестиваль Ұйымдастырушылары мен басқа ұйымдар алдында оның мүддесін қорғайды, сондай-ақ команданың барлық мүшелерінің қауіпсіздік және өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтауын бақылайды және оған жауап береді. Топ басшысы төтенше жағдай кезінде топ мүшелерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

2. Фестивальға қатысушылардың міндеттері:

● Ресми сайтында жарияланған Фестиваль туралы ереженің талаптарын орындау және сақтау.

3. Техникалық және өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету

- 18 жасқа толмаған балаларды ересек адам немесе жаттықтырушылар, тәлімгерлер немесе уәкілетті тұлғалардың сүйемелдеуімен топтар мен командаларда алып жүру керек.
- Күйіктің, түгіннің, өрттің немесе әдеттен тыс дыбыстың иісі шықса, жұмысты дереу тоқтатып, Басшыға немесе Ұйымдастыру комитетінің ең жақын өкіліне немесе қауіпсіздік қызметкеріне хабарлаңыз.
- Ұйымдастыру комитетінің басшысы немесе өкілі жағдайды бағалауға және одан әрі эвакуациялау және өрт сөндіру бөлімін шақыру туралы шешім қабылдау үшін қауіпсіздік қызметіне хабарлауға міндетті.
- Қатысушылар қауіпсіздік қызметкерлерінің барлық талаптарын орындауы керек.
- Өзіңізді нашар сезінген немесе әдеттен тыс жағдай туындаған жағдайда дереу жұмысты тоқтатыңыз және Ұйымдастыру комитетінің басшысына немесе жақын жердегі өкіліне хабарлаңыз.
- Фестиваль аумағында іс-шараға қатысушы өзін нашар сезінген немесе жарақат алған жағдайда хабарласа алатын дәрігер болады.

4. Өрт қауіпсіздігі және қауіпсіздік ережелері.

- Үйде жасалған ұзартқыштар мен бөлгіштерді пайдаланбаңыз.
- Электр розеткалары немесе қосылымдары бар техникалық жерлерде үстелдердің үстіне суды, сусындарды немесе басқа сұйықтықтарды қалдыруға, қоюға немесе ұстауға тыйым салынады.
- Ашаны су қолмен розеткаға немесе розеткадан суырмаңыз.
- Құралдың сымынан тартпаңыз (тек сымның ашасынан ұстаңыз), сым үзіліп, ток соғуы мүмкін.
- Жалаңаш электр сымына жақындамаңыз немесе оны ұстамаңыз.
- Электрлік өрттерді сумен өшірмеңіз.
- Фестиваль аумағында орналасқан қалқандарды бұзуға (ашуға) тырыспаңыз.
- Электр құрылғыларын қосулы тұрғанда жөндеуге болмайды.
- Электр розеткаларына бөгде заттарды салмаңыз.
- Өткір құралдарды тек топ жетекшілерінің немесе жаттықтырушының қатысуымен ғана пайдалануға рұқсат етіледі.
- Техникалық аумақта тәртіпті сақтау міндетті! Роботты жарысқа дайындауға қатысы жоқ барлық нәрселерді үстелдің астына қою керек. Команда бұйрықты орындамаған жағдайда жауапты тұлғалар «Фестиваль туралы ережені» бұзғаны үшін команданы дисквалификациялау рәсімін бастауы мүмкін.
- Барлық роботтар мен құрылғылар басқа адамдарға, басқа роботтар мен құрылғыларға немесе бәсекелестік алаңдарына зиян келтірмейтіндей етіп жасалуы керек.
- Құрамында сынап қосқыштары немесе қорғасын бар бөлшектер, литий полимерлі батареялар сияқты денсаулыққа зиянды заттары бар заттарды пайдаланбаңыз.
- Ойын алаңында робот шассиінің электрлік жерге тұйықтауын пайдалануға тыйым салынады.
- Командаларға роботты басқарудың кез келген әдісін қолданатын техникалық аймақтарда кез келген жол сынақтарын өткізуге тыйым салынады. Барлық сынақтар тек жаттығу алаңдарында жүргізілуі керек.

- Фестиваль аумағында дәнекерлеуге және кәсіби кескіш (бұрғылау) құралдарын пайдалануға тыйым салынады.
- Конструктормен жұмыс істегенде бөлшектерге назар аудару керек, өйткені олар көбінесе өте кішкентай. Бөлшектерді ауызға салуға және жұмыс үстеліне шашуға қатаң тыйым салынады.

5. Төтенше жағдайдан қорғау

- Фестивальға қатысушыларды, қонақтарды және қызметкерлерді төтенше жағдайдың тікелей қаупі және қорғаныс шараларын қолдану қажеттілігі туралы дер кезінде ескерту үшін іс-шараның барлық қатысушылары орындауға міндетті дауыс зорайтқыштар қолданылады.
- Төтенше хабарламаны тыңдау, ондағы ақпаратты, қауіп немесе төтенше жағдайда белгіленген тәртіп ережелерін қатаң сақтау қажет.